

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะกล่าวถึง องค์ประกอบการศึกษาวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 72 โรงเรียน ปีการศึกษา 2553 จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 72 คน ครูที่ปฏิบัติงานธุรการโรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ ครูธุรการรับผิดชอบ งานสารบรรณ งานทะเบียน งานประชาสัมพันธ์ ครูการเงินรับผิดชอบ งานการเงินและบัญชี งานงบประมาณ และครูพัสดุรับผิดชอบ งานพัสดุ และงานรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ จำนวน 216 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 288 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ขนาด โรงเรียน	จำนวนประชากร		
	ผู้บริหาร	ครูธุรการ	รวม
ขนาดเล็ก	72	216	288
รวม	72	216	288

จากตารางที่ 1 จำนวนประชากรโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นผู้บริหารโรงเรียน 72 คน ครู
ปฏิบัติงานธุรการ 216 คน รวม 288 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำแนกตาม
ตำแหน่ง ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานธุรการจำนวน 201 คน โดยเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน
61 คน ครูที่ปฏิบัติงานธุรการ 140 คน ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานธุรการ ครูการเงิน ครู
พัสดุ จากโรงเรียน 74 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานธุรการ โดยใช้สูตร
ของ ยามาเน่ (Yamane, 1973, หน้า 725.) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 61 คน และครูที่
ปฏิบัติงานธุรการ จำนวน 140 คน

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2. จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานธุรการที่สุ่มได้ ประกอบด้วย
ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และครูที่ปฏิบัติงานธุรการโรงเรียนๆ ละ 3 คน ได้แก่ ครูธุรการ ครู
การเงิน ครูพัสดุ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 201 คน ตามตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ขนาด	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูธุรการ	รวม	ผู้บริหาร	ครูธุรการ	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก	72	216	288	61	140	201
รวม	72	216	288	61	140	201

จากตารางที่ 2 จำนวนประชากรโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นผู้บริหารโรงเรียน 72 คน ครูปฏิบัติงานธุรการ 216 คน รวม 288 คน เมื่อสุ่มขั้นที่ 2 จะได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน 61 คน ครูที่ปฏิบัติงานธุรการ 140 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทั้ง 7 ด้าน คือ งานสารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน งานงบประมาณ งานรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ และงานประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงการบริหารงานธุรการ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างเครื่องมือวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานธุรการ

1.2 สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย และสร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตและ

กรอบแนวคิดการวิจัย โดยการสำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามสภาพจริงด้วยแบบสอบถาม
ปลายเปิด

1.3 นำคำถามถามปลายเปิดไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.4 ประมวลคำถามปลายเปิด แล้วเรียบเรียงหมวดหมู่ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้
คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่
.05 ขึ้นไป โดยมีคำถามทั้งหมดจำนวน 71 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง .05 – 1.00

1.7 นำแบบสอบถามในข้อ 1.6 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขและ
เสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

1.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุง จากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไป
ทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยนำไปทดลองกับโรงเรียนวัดวังวน และโรงเรียนวัดสะพานหิน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
และค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ปรากฏว่าแบบสอบถามมี
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

1.9 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่
กำหนดไว้จำนวน 201 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 201 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือในการให้
ข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 1 ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน 61 โรงเรียนๆ ละ 4 ชุด จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด และครูที่ปฏิบัติงานธุรการ 3 ชุด ได้แก่ ครูธุรการ ครูการเงิน และครูพัสดุ แล้วให้โรงเรียนส่งกลับคืนทางไปรษณีย์

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหา
- 3 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Science (SPSS) ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติ ร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์ข้อมูล ระดับสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบเกณฑ์เพื่อแปลผลคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 100)

4.51 – 5.00	ความหมาย	ระดับสภาพหรือระดับปัญหามากที่สุด
3.51 – 4.50	ความหมาย	ระดับสภาพหรือระดับปัญหา
2.51 – 3.50	ความหมาย	ระดับสภาพหรือระดับปัญหาปานกลาง
1.51 – 2.50	ความหมาย	ระดับสภาพหรือระดับปัญหาน้อย
1.00 – 1.50	ความหมาย	ระดับสภาพหรือระดับปัญหาน้อยที่สุด

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงาน ธุรการต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยใช้สถิติ t-test

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการบริหารงาน
บุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) แจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และ
จัดอันดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบค่า t-test